posted by Willant on 31. júl 2013 - 10:59
24.02.2019 - posledná úprava článku.

Dažďový zázrak pri sútoku Hrona a Dunaja s légiami Marca Aurélia **[1]**

Po rozšírení severnej hranice Ríma sa začínajú prvé dochované písomné dejiny nášho kraja. Rímske impérium obsadí územie po Dunaj v 1. storočí nášho letopočtu. Vytvorí sa provincia Panónia a Dunaj sa stáva jej severnou hranicou. Vybudujú takzvaný LIMES [2]ochranné opevnenie na pravej strane Dunaja. Tábory sú rozmiestnené vo vzdialenosti 10-15 km. Strážne veže ešte hustejšie, sú vo viditeľnej vzdialenosti od seba, nimi je zabezpečená vojenská komunikácia. Do tohto obranného systému je začlenené aj vyvýšené miesto SOLVA, dnešný hradný kopec v Ostrihome, odkiaľ je výborný výhľad na opačnú stranu - územie Germánov a sútok Hrona a Dunaja.

Na území dnešnej južnej Moravy a Dolného Rakúska sa usídlili Markomani, na juhozápadnom Na území dnešného Slovenska žili v tom čase Germánske kmene v spojenectve s Kotínmi [3] a Markomanmi. Vzájomné rímsko-germánske vzťahy sa v 1. stor. po Kr. spočiatku vyvíjali priaznivo. Germánski králi ako kvádsky Vannius, ale aj jeho následníci Vangio, Sido a Italicus sa síce stali vazalmi Rimanov, náležite však využívali polohu svojich sídiel. Významne ťažili z darov za zachovávanie priateľstva a mieru i z pohraničnej výmeny, ale najmä z diaľkového obchodu na tzv. Jantárovej ceste, ktorá viedla od severného Jadranu až k Baltu. Jej jednotlivé vetvy prechádzali práve markomanským a kvádskym územím. Bol tu značne rušný obchodný ale aj vojenský život. Znateľný nárast obyvateľstva, ako aj znásobenie sily i moci zadunajských Germánov sa už koncom 1. stor. prejavilo v snahe vymaniť sa z vazalskej závislosti.

Po páde aliančnej zmluvy PAX ROMANA [4] vstúpi do histórie sled udalostí nazvaný Markomanské vojny [5]. V rokoch 170 - 180 Prichádza Cisár Marcus Aurélius do Panónie aby upevnil stratenú moc Ríma. Vďaka častým útokom zo strany Barbarika museli byť légie neustále v pohotovosti. Kraj Dunaja a Hronu sa stal známi počas vojenských ťažení Marca Aurélia. Tu niekde na území Kvádov, pri ústí Hrona sa zrodilo najkrajšie dielo cisára Filozofa prvá kniha s názvom hovory k sebe. (Ta eis heauton [6])

Cisár zorganizoval viacero bojových ťažení proti Kvádom až kým ich v roku **172** na ich vlastnom území s pomocou "**dažďového zázraku**" porazil. Túto udalosť poznáme aj s dobových spisov, zachovala sa ale aj na jeho pamätnom stĺpe, ktorí stojí dodnes v Ríme [7]. Stĺp bol postavený v 2. storočí a zachytáva udalosti z Germánskych vojen. Medzi iným zobrazuje aj udalosť dažďového zázraku [8] - rozhodujúcu bitku Ríma a Germánov. Táto udalosť sa zapísala spolu s našim miestom do rímskych dejín a tiež si na ňu nárokovalo aj nastupujúce kresťanstvo.

Príbeh sa odohral nasledovne:

Keď osud Rimanov ležal v priebehu bitky na miske váh, božská moc ich zachránila najneočakávanejším spôsobom. Bitka sa odohrala 11. júna 172. 11. júna. Germáni a Kvádi boli v početnej prevahe. Šikovným manévrovaním sa im podarilo Rimanov dostať na miesto, kde ich mohli obkľúčiť.

Bitku sťažovala aj veľká horúčava uprostred leta a územie, kde sa dostali do pasce, bolo úplne bez vody. Kvádi si uvedomovali svoju prevahu. Rimania statočne bojovali so svojimi zomknutými štítmi. Zrazu barbari prestali bojovať. Čakali na následky tepla a smädu, ktoré pôsobili na Rimanov. Pomocou obkľúčenia a v číselnej prevahe sa im Kvádi s vysunutými strážami v kritických

prienikových úsekoch snažili zabrániť v prístupe k akémukoľvek zdroju vody. Rimania boli preto v hroznej situácii. Od únavy, rán, slnečnej páľavy a smädu nemohli bojovať ani ustúpiť a len stáli v šíkoch na svojich pozíciách na zemi rozpálenej teplom.

Kvádi ich obkľúčil spôsobom, ktorý bol pre nich najvýhodnejší. Odrazu sa počas bitky prihnala búrka a légia sa dostala k vode. Medzi Kvádov udreli blesky, v tábore začalo horieť a padali na nich krúpy. Rimania zvíťazili . Kráľ Kvádov žiadal mier. Zajatcov musel prepustiť a ulúpený dobytok vrátiť. Jeho vojaci nesmeli navštevovať pohraničné mestá a podporovať Markomanov vo vojne proti Rimanom. Podľa povesti bol egyptský kúzelník Harnuphis spoločníkom Marcusa a prostredníctvom božstiev a rôznych kúziel, ale najmä za pomoci Merkúra, boha oblohy, privolal dážď. Podľa inej legendy pomohli modlitby legionárov, ktorí boli takmer výlučne kresťania.

Túto udalosť poznáme z dobových spisov a zachovala sa aj na pamätnom stĺpe, ktorý stojí dodnes v Ríme. Stĺp bol postavený v 2. storočí a zachytáva udalosti z Germánskych vojen. Medzi inými zobrazuje aj udalosť dažďového zázraku, rozhodujúcu bitku Ríma a Germánov. Na udalosť dažďového zázraku si nárokovalo Rímske úradné náboženstvo a aj po ňom nastupujúce kresťanstvo. Podľa nich boli v légii v prevahe kresťania a ich modlitby privolali búrku. Aj sám cisár pripisoval víťazstvo božskej pomoci.

Okamžite vzniklo niekoľko povestí o príčine zázraku. Podľa **Cassia Dia (164-235)**, gréckeho historika, ktorý asi 40 rokov po udalosti napísal: „Bol egyptským kúzelníkom, ktorý svojim zázrakom pomohol Rimanom.

(Rímska história, 72 = 71,8 - 10) Na druhej strane, jeho súčasník Tertullian, kresťanský autor tvrdil, že to bola modlitba kresťanských vojakov, ktorá privodila zázrak. Ďalšími svedectvami tejto udalosti sú mince a tematický reliéf na obelisku Marca Aurelia. Marcus bol z tejto udalosti naplnený úžasom a nielenže kresťanov vyznamenal na základe úradného výnosu, ale légie tiež nazval „hromovými“ légiami" (**Legio XII Fulminata, alebo aj *Legio Fulminatrix***).

Rímska História od Cassia Dia je čiastočne stratená, zachovali sa však z nej výpisky podľa byzantského autora Xiphilinusa. Cituje sa v nich uvedené Diovo dielo. Xiphilinus (1064-1075) v nich však Dia obviňuje z podvodu.

Čestný titul fulmináty ("hromový" alebo "bleskový") bolo v skutočnosti používané pred viac ako storočím pred dažďovým zázrakom.(Xiphilinus diatribe against Dio misses all foundation)

Dio pokračuje v opise udalosti:

„keď dážď lial, všetci najprv otočili svoje hlavy smerom nahor a snažili sa dostať vodu do svojich úst. Potom niektorí z nich držali svoje štíty a niektorí svoje helmy v snahe zachytiť ju do nich, a pritom nenaberali len pre seba, ale dali napiť aj svojim koňom. A keď sa barbari na nich vrhli, oni naraz pili aj bojovali a niektorí ranení vlastne prehĺtali krv, ktorá tiekla do ich prílb spolu s vodou.“

Existujú pochybnosti, či bolo naozaj pitie vody podstatou úspechu, keď Rimania utŕžili ešte ďalšie straty od nepriateľa na začiatku bitky. Či nemalo skôr zničujúci psychologický efekt silné krupobitie a blesky a počet padlých v radoch nepriateľa. Presné miesto bojov nepoznáme. Udalosť si však zaslúži pozornosť, keďže jej účastníkom bol významný človek na našom území. A takisto aj preto, lebo v katastri obce Mužla sa našli dva vojenské tábory z rímskych čias. Tieto tábory sa samozrejme nemôžu dávať do súvisu so zázrakom, ale oboje predstavujú významné historické fakty.

Neskoršia tradícia pripísala zásluhy legionárovi menom Donát, tento viedol modlitby kresťanov. Bol natoľko ovplyvnený touto udalosťou, že zložil sľub čistoty bohu. Neskôr bol popravený, lebo odmietol sobáš s vnučkou cisárovnej Alexandry. Donáta pochovali v katakombách vedľa Agnesy Rímskej. Prístup ku katakombám sa neskôr stratil. V roku 1646 bolo miesto znovuobjavené. Tu našli aj pozostatky Donáta a iných svätých. Pápež Inocent X. daroval Donátove pozostatky jezuitskému kostolu Münstereifelu [9], tam dorazili slávnostnou procesiou 30. júna 1652

Presné miesto udalosti nepoznáme. Udalosť si zaslúži pozornosť, udiala sa s významným človekom známym z histórie na našom území. Tiež preto lebo v katastri obce Mužla sa našli dva vojenské

tábory z rímskych čias. *(Kuzma-Rajtár)* Samozrejme sa nedajú nijako spojiť tieto tábory so zázrakom, ale oboje predstavujú významné historické fakty.

Zdroj: *Mužla - A kezdetektől 1920-ig Településtörténeti vázlatok sorozat*
Molnár Erzsébet
Muzsla Község Önkormányzata (1997)
Preklad: *W. Z.*
Anglický text: The rain miracle *[10]*

Kategórie článkov: História [11]
Okolie [12]

Adresa zdroja (modified on 24.02.2019 - 18:06):http://ftp.sturovo.com/drupal/31-07-2013/364/historia/dazdovy-zazrak-pri-sutoku-hrona-dunaja-s-legiami-marca-aurelia

Odkazy
[1] http://ftp.sturovo.com/drupal/31-07-2013/364/historia/dazdovy-zazrak-pri-sutoku-hrona-dunaja-s-legiami-marca-aurelia [2] http://sk.wikipedia.org/wiki/Limes_Romanus [3] http://sk.wikipedia.org/wiki/Kot%C3%ADni [4] http://sk.wikipedia.org/wiki/Pax_Romana [5] http://sk.wikipedia.org/wiki/Markomansk%C3%A9_vojny [6] http://sk.wikipedia.org/wiki/Marcus_Aurelius [7] http://goo.gl/maps/bj8Hx [8] http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/79/Miracolo_della_Pioggia.JPG [9] https://cs.wikipedia.org/wiki/Svat%C3%BD_Don%C3%A1t_z_M%C3%BCnstereifelu [10] http://www.livius.org/le-lh/legio/rain.html [11] http://ftp.sturovo.com/drupal/kategorie-clankov/historia [12] http://ftp.sturovo.com/drupal/kategorie-clankov/okolie